

Večernik

Leto V. (XII.), šte. 244

Maribor, torek 27. oktobra 1931

»JUTRA«

zha a razun nede je n praznikov vsak dan ob 16. ur
Račun pri poštnem ček zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno prejemati v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Volitve in kmečki stan

Slovenci in Jugoslovenci se nismo samo vsi razvili iz osnovnega kmečkega stanu, ampak je bil kmečki stan tudi tisti faktor, ki je ustvaril iz nas narod in nam osnoval državo. Ozreti se nam je treba samo v preteklost, pa vidimo, da bi bili že pred davnimi stoletji podlegli tujcem, če ne bi bilo kmečko ljudstvo ohranilo naše mile materinske govornice in če ne bi bilo iz svoje sredine dvignilo na površje prve borbe za narodno in pozneje državno samostojnost. Kdo je organiziral punte proti nemškim in madžarskim fevdalcem: slovenski in hrvaški kmet. Kdo se je boril s Turki za vso Evropo in za vse krščanstvo: srbski, hrvaški in slovenski kmet. Kdo je ustanovil prvo svobodno Srbijo in Črno goro: srbski in črnogorski kmet. Kdo je na taborih prisegel zvestobo rodni domovini in narodni samostojnosti: slovenski kmet. In kdo se je naposled boril v vojnah za zedinjenje in osvobodjenje Jugoslovenov, za veliko in močno Jugoslavijo: jugoslovanski kmet. On sam nam je dal tudi narodno dinastijo, velikega Karađorđa in njegove prav tako velike potomce.

Če tedaj pomislimo na ves oni ogromni napor in trud ter na nepregledne žrtve, ki jih je jugoslovanski kmet v vsej naši zgodovini doprinesel za svoj narod in za svojo državo, potem ne moremo in ne bomo verjeti besedam, ki se oglašajo iz skritih kotov in ki pravijo, da danes našemu kmetu ni nič več mar usoda svojega naroda in države. Ne moremo in ne bomo verjeti, ker smo vendar tako trdno prepričani, da naša današnja kmečka generacija ni prav nič slabša kakor so bile prejšnje. Že sama misel v možnost take spremembe bi pomenila krvavo žalitev vsega našega kmečkega ljudstva in iz njega rojenih sinov. Ne, mi smo nasprotno trdno prepričani, da je današnji slovenski, hrvaški in srbski kmečki rod še bolj zaveden in požrtvovalen kakor so bili prejšnji. Prepričani smo, da ljubi svojo narodno stvar, svojo drago materno besedo in svojo veliko, samostojno, s tolikimi množinami kmečke krvi zgrajeno državo Jugoslavijo.

In kakor je pred stoletji zavrnil v Srbiji in Črni gori sramotno snubljenje, naj vdemo in pokorno služi Turkom, kakor je na Hrvaškem in Slovenskem nagnal priganjače grofov in viteзов, kakor je še ne pred sto leti pokazal vrata nemčurjem, ki so ga silili naj pusti svojo svetinjo, svojo slovensko in slovansko zvest in zataji svoj rod, tako bo tudi sedaj ponosno obrnil hrbet tistim, ki mu prigovarjajo, naj v težkih in usodnih dneh škodo sebi in svojim otrokom zapusti! svojo lastno državo in jo prepusti usodi. Kajti prav to bi pomenilo, če se 8. novembra ne bi udeležil volitev. Pomenilo bi, da je pljunil na vse svoje očete, dede in pradede, na vso svojo svetlo in junaško preteklost in tradicijo, da je oskrnil grobove njihov, ki so dali življenje za narod in državo, za svobodo svojih potomcev, današnjega našega rodu.

Kandidati v Beogradu

MED KANDIDATI STA DVA MINISTRA.

BEOGRAD, 27. oktobra. Okrožno sodišče je danes potrdilo kandidate za volilno okrožje Beograd-Pančevo-Zemun. Tu kandidirajo: trgovinski minister dr. Kosta Kumanudi, namestnik odvetnik dr. David Alkalaj; prosvetni minister Boža Maksimović,

namestnik uslužbenec mestnega električnega podjetja Toma Bogdanović ter predsednik trgovinske zbornice Milutin Stanojević, namestnik predsednik obrtniške zbornice Milutin Stojanović.

Izid volitev v Švici

MEŠČANSKE STRANKE SO DOBILE 72 ODSOTKOV, SOCIJALISTIČNE 28.

BERN, 27. oktobra. Po sinoči znanih podatkih je bilo v švicarski Nationalrath izvoljenih: 41 socijalnih demokratov, 52 svobodomislecev, 30 kmetovalcev, meščanov in obrtnikov, 4 liberalni demo-

krati, 2 socijalna konservativca, 3 komunisti in 1 ljudski protestant. V splošnem je bilo oddanih 72 odstotkov glasov za meščanske stranke, 28 odstotkov pa za delavske.

Lavalovi bodoči načrti

NEMŠKO-FRANCOSKA GOSPODARSKA KONFERENCA IN KONSULTATIVNI KOMITE.

PARIZ, 27. oktobra. Po tu razširjenem mnenju ne bo ministrskemu predsedniku Lavalu po njegovem povratku iz Amerike preostalo nič drugega, kakor, da bo čimbolj pospešil nemško-francoska gospodarska poga-

janja. Laval želi najprej sklicati po Youngovem načrtu predvideni konsultativni komite, ki naj bi tvoril podlago poznejši veliki mednarodni konferenci, ki bi docela na novo pretresla vsa vprašanja dolgov.

Današnje volitve v Angliji

OGROMNO ZANIMANJE ZA IZID, DEFINITIVNI REZULTATI BODO ZNANI JUTRI.

LONDON, 27. oktobra. Velika napetost, s katero se v vsej Angliji pričakujejo rezultati sedanjih volitev, se ne kaže samo v časopisju in radiu, ampak se uporabljajo tudi kinematografi, gledališča itd. Z vsemi temi javnimi sredstvi se bodo razglašali rezultati, da bo vsemu prebivalstvu omogočeno izvedeti število oddanih glasov in imena izvoljenih kan-

didatov. Tudi na postajah podzemeljske železnice bodo nabiti rezultati. Prvi podatki bodo znani krog 23. ure, vendar pa bo točna slika razvidna šele jutri, v sredo. Za čast poslancev se bje 1233 kandidatov, od teh 518 laburistov. Tudi 62 žensk stoji v besni volilni borbi za poslanske mandate.

Obsedno stanje na Cipru

LONDON, 27. oktobra. Aretiranega grško-katoliškega škofa Kitona in druge polovljene kolovodje vstaje na Cipru je odpeljala angleška vojna ladja. Deportirani bodo v neznan kraj. Nad otokom je proglašeno obsedno stanje.

Upor na nemških ladjah

LONDON, 27. oktobra. Po vestih iz Carigrada, so prispele tri nem-

ške ladje, katerih posadke so se bile v Odesi uprle. Od posadke parnika »Ascania« je ostalo v Odesi 33 mož. Kapitana so uporni mornarji težko ranili s štirimi strelji iz revolverjev.

Nemški parnik potopil rusko podmornico

HELSINGFORS, 27. oktobra. V finski zalivu je nemški parnik »Gratia«, oddaljen 35 morskih milj od Leningrada, zadel ob neko rusko podmornico, ki se je takoj potopila. Pod-

In zakaj naj bi to storil? Mar zato, ker je nekdanjim poklicnim strankarjem, brezvestni demagoški gospodi, prepovedano še nadalje sejati razdor in bratomorno klanje med stanoviti, verami in rodovi Jugoslavije? Ker jim je onemogočeno živeti in rediti se na račun razdora in sovraštva? Ker so zavrženi na pot poštenega dela, če hočejo še nadalje živeti, na pot zaslužka lastnih rok? Za te parazite in izkoriščevalce nesreče vsega naroda naj bi slovenski, hrvaški in srbski kmet glasoval 8. novembra s tem, da bi ostal doma? Ne! Naš kmet ni ne-

veden in neumen; več ima zdravega razuma, trezne prevdarnosti in notranjega poštenja kakor vsi tisti, ki bi ga radi begali sebi v osebno in strankarsko korist. Zato pa smo do dna duše prepričani, da bo jugoslovanski kmet pokazal pri teh volitvah kakor morda še nikoli poprej, kako silno je vzvišen nad tistimi, ki so izdali svoj narod in svojo domovino takoj, čim so jim bila odmaknjena nezalužena korita. Pokazal pa bo tudi, da je on pretežna večina države, da je ta država torej v prvi vrsti njegova in je zato dolžan čuvati jo in skrbeti za njen

mornica je bila ena največjih ruske mornarice in je imela 50 mož posadke. Parnik »Gratia« je bil tudi težko poškodovan, vendar je mogel še z lastno močjo pripluti v Kronstadt. Baje se je rešila tudi vsa posadka ponesrečene podmornice.

VIHAR V ITALIJI

GENOVA, 27. oktobra. Na ligurski obali je včeraj razsajal silen vihar, ki je napravil v ribiški naselbini Recco izredno veliko škodo.

Nove kandidate

Razen že objavljenih, so potrjene še te-le kandidate v Dravski banovini:

Maribor — desni breg: Anton Krejči, tov. ravnatelj v Rušah; namestnik Vinko Gornjak, ekonom v Slov. Bistrici.

Slovenjgradec: Ivan Mermolja, posestnik v Št. Ilju v Slov. gorah; namestnik Ivan Kac, posestnik v Šmartnem pri Slovenjgradu. — Protikandidat: Franjo Rupnik, uradnik Pok. zavoda v Ljubljani; namestnik Jakob Vork, krojaški mojster v Šoštanju.

Laško: Rudolf Juvan, predsednik Nar. strokovne zveze v Ljubljani; namestnik dr. Franjo Roš, odvetnik in župan v Laškem.

Murska Sobota: Josip Benko, industrijalec in župan v Murski Soboti; namestnik Mihael Büček, posestnik v Ferdici.

Priznanje domači industriji

Beograška mestna občina je poslala akumulatorno baterijo direktije tramvaj in razsvetljenja, tukajšnjemu podjetju »Vesna« akumulator inž. Iv. in Fr. Domicelj v popravilo in v nabavo novih elementov. Domača tvrdka Vesna si je s solidno postrežbo prodrla pot preko Zagreba v Beograd in tudi v druge južne kraje, kar je priznanja vredno.

V kolesarsko se je zaletela.

Ze priletela Margareta Hanc je nameravala prekoraciti včeraj popoldne Korosko cesto; v tem trenutku ji pridirja avto nasproti, katerega pa se je prestrašena tako nerodno izognila, da se je zaletela v kolesarko, ki je vozila po Koroski proti Vodnikovem trgu. Kolesarka je podrla ženicu na tla. K sreči pa ni dobila večjih poškodb.

Pri boleznih srca in poapnenju žil, nagnjenosti h krvavitvam in napadih kapli zasigura »Franz Josefova« grenčica lahko izpraznenje črevesa brez vsakega napora. Znanstvena opazovanja na klinikah za bolezni krvnih cev so izkazala, da služi »Franz Josefova« voda posebno dobro starejšim ljudem. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

razvoj, njeno bodočnost in s tem tudi za razvoj in bodočnost kmečkega stanu samega. Šel bo volit, izbral si bo izmed kandidatov tiste, o katerih je prepričan, da bodo s svojo sposobnostjo in znanjem, pa naj bodo sicer tega ali onega stanu, znali in vedeli zastopati njegove interese v narodni skupščini in pri vladi. Podprl jih pa bo tudi z zadostnim številom glasov, tako da bodo imeli zares legitimacijo govoriti, svetovati in zahtevati. Naš kmet bo šel volit, pa naj se brezvestni hujšakci tudi stokrat na glavo postavijo.

Mariborski in dnevni drobiž

Po zatvoritvi razstave mesta Maribora

Nekaj misli.

Že dolgo ni naša mariborska javnost toliko razpravljala o podrobnem kulturnem vprašanju, kakor ravno te dni ob zaključitvi razstave mesta Maribora. In kar je važno: o bodočnosti razstave se niso zanimali samo šolski krogi, ki jih trajna razstava Maribora iz pedagoških razlogov zanima, ali pa moške od Muzejskega društva. Prav vsi sloji so obravnavali to vprašanje in kritikovali, kako da ni ravno Muzejsko društvo podvzelo potrebnih korakov, da ostane razstava trajna.

Razstava je odprla vsakemu, ki jo je posetil dve sliki Maribora: 1. predvojni slovenski Maribor in njegovo kulturno delo in 2. povojni Maribor z njegovim ogromnim razmahom, katerega nosilci so bili vsi narodni občinski sveti. Razstava Maribora je bila vsled tega nacionalni dogodek, ki je izredno nazorno prikazal slovensko aktivnost in ki je v Mariboru ovrgetel bajko o pomanjkanju slovenskih sposobnosti za konstruktivno delo. Razstava je naravnost spomenik dela povojni mestni občini in slovenskemu kulturnemu delu v preteklosti in v sedanjosti. Zato je naša javnost splošno pričakovala, da bo mestna občina ta spomenik svojega lastnega in narodnega dela ohranila tudi bodočnosti; potomcem v vodstvu občine kot vzgled za javno delo, požrtvovalnost in vzor za dela naprej, našim kulturnim delavcem pa v bodrilo, da ne omagajo in ne klonijo v težkih časih.

Danes, ko se je vsak nacionalno zaveden Mariborčan razveselil tega lepega dejstva, se je razstava zatvorila in gradivo je odšlo, odkoder je prišlo. S tem je zopet izginil eden in to pač menda najlepši predstavljatelj slovenskega delovnega Maribora. Kulturna škoda, ki je s tem nastala, je neprecenljiva; pri tem opušča veliko važnost trajne razstave za tuško-prometni, šolski itd. vidik. V delstvu, da ni ostala razstava trajna vidimo preveliko skromnost mestne občine; njena skromnost je pač razumljiva in potrebna pri delu, tukaj pri vprašanju trajnega obstoja razstave pa nastopi dolžnost mestne občine, ki jo ima ona napram bodočnosti. Povojna mariborska občina je postavila potomcem vzgled, katerega morajo ti tudi poznati. Ta vzgled dela in požrtvovalnosti pa jim nudijo ravno trajna razstava mesta Maribora, ki bi se sčasom še izpopolnila.

Težko je seveda vprašanje prostora. V pošte pride muzej ali pa, kar je še boljše velika kazinska dvorana. Z namestitvijo trajne razstave v kazinski dvorani, dobi slika Maribora dovolj prostora za trajni razmah, razbremenjeni se muzej in v sosedstvu Študijske knjižnice z njenim vestnim ravnateljem J. Glasserjem, bi tvorila tudi edinstveno skupnost za naše znanstvenike.

Dobre volje za delo mariborski občini ni nikoli manjkalo; če se z njo združi še zavest o velikem delu, ki ga je izvršil povojni Maribor, bo tudi vprašanje trajne razstave Maribora kmalu rešeno. F.

Seja občinskega sveta.

Prihodnja seja mariborskega občinskega sveta bo 5. novembra. Razpravljali bodo o proračunu za leto 1932.

Sprememba prometa na Vse svete.

Na dan vseh svetnikov dne 1. novembra 1931 se ob priliki obiska grobov na Pobrežju radi prevelikega navala občinstva brezpogojno prepoveduje od 12. do 19. ure vožnja vsem vrstam vozil, razen mestnim avtobusom po Pobrežki cesti, t. j. od začetka državnega mostu na Kralja Petra trgu do Mejne ulice. Vozovi, namenjeni na obe pokopališči, naj vozijo eventuelno po Tržaški cesti in Nasipni ulici do Pobrežke ceste, kjer se ustavijo.

Stavbeno podjetje Ivan Živic.

Stavbeno podjetje Ivan Živic se je preselilo v gradbeno družbo pod imenom: Ivan Živic sin in drug, družba z o. z. v Maribor.

Shod narodnih železničarjev.

Udruženje narodnih železničarjev v Mariboru sklicuje za danes, dne 27. okt. ob 19. uri v veliko dvorano Narodnega doma važen javen shod.

Sprememba občinskega sestava.

Po odloku notranjega ministrstva stavasi Dubrava in Dubrava-Breg, doslej v območju občine Zavrh v ptujskem srezu, zdaj priključeni občini Križovlja-Cestnica v varaždinskem srezu, vsi Presika, Badričan in Vrhovci, ki so bile doslej v sestavi občine Središče v ptujskem srezu, pa so priključene k občini Gornji Mihaljevec v čakovskem okraju.

Ceneno meso.

V četrtek, dne 29. t. m. se bo od 7. ure naprej prodalo na stojnici za oporečeno meso pri mestni klavnic 300 kg telečjega mesa po 7 Din kg.

Naraščajoče vode.

Zaradi deževja je Drava narasla 1 meter in pol preko normale in je prestopila bregove niže Ptuj. Tudi Pesnica in drugi potoki so se izlili iz svojih strug in poplavlili okoličje ob njih. Ako ne preneha kmalu deževati, bodo nastale večje poplave in nesreče.

Prvi sneg.

Predpoldne je začel naletavati med dežem prvi sneg. Zadnje južno vreme nam je prineslo občutno vremensko spremembo. Mnogi s strahom gledajo kaj bo, če bo nastopila res tako kmalu ostrazima, ki nam jo obetajo vremenski preroki.

Grobovi.

V starosti 64 let je preminul danes jutraj ob pol šestih v splošni bolnišnici upokojeni višji upravitelj bolnišnice g. Rako Cvirni. Pokojni je bil 23 let višji upravnik bolnišnice v Mariboru, priključena in splošno znana osebnost. Preminuli Rajko Cvirni je bil brat znanega upokojenega podpolkovnika g. Cvirna. Pogreb blagega pokojnika bo v četrtek, 29. tm. ob 15. uri iz mrtvašnice splošne bolnišnice na mestno pokopališče.

V Kopališki ulici 23, je umrl včeraj popoldne 70letni nočni čuvaj Jakob Keischler. Pogreb bo jutri, v sredo ob pol 15. uri iz mestne mrtvašnice na frančiškansko pokopališče. Blag jim spomin, preostalim naše iskreno sožalje!

Objava dobav Zbornice za TOI.

Dobave. Direkcija državnega rudnika Kakani sprejema do 29. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 3000 kg masti za jamske vozičke, 2500 kg bencina, 2500 kg strojnega olja, 100 komadov jeklenih lopat, 30 komadov rudarskih strguli in 5000 kg tračnikov. — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 2. novembra t. l. ponudbe glede dobave 80.000 kg portland-cementa; do 9. nov. t. l. pa glede dobave 400 kg autoolja. — Direkcija državne železarne Vares sprejema do 4. novembra t. l. ponudbe glede dobave 6 komadov nepremokljivih dežnih plaščev; do 11. novembra t. l. pa glede dobave 345 m³ ksilolitnega poda. — Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do 5. novembra t. l. ponudbe glede dobave 100 komadov svedrov za les in 50 komadov rudarskih želez. — Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 5. novembra t. l. ponudbe glede dobave 4 steklenic za kislino, 500 kg belih krp, 500 kg pisanega bombaža za čiščenje strojev, 350 komadov lopat, 430 kg žebelja, 100 komadov rudarskih kladiv, 200 kladiv z maticami, 10.000 kg karbi. — er glede dobave krogličnih ležajev. — Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 9. novembra t. l. ponudbe glede dobave naprave za električno žago. Direkcija državnih železnic Subotica sprejema do 6. novembra t. l. ponudbe glede dobave skretnih ključavnic. — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled. —

Jugoslovensko Češkoslovaška Liga v Skopiju

je priredila v ponedeljek, dne 26. okt. 1931. zvečer v Oficirskem domu proslavo češkoslovaškega osvobodjenja s predavanjem načelnika prosvetnega oddelka Vardarske banovine g. Koste Došena. Na programu sta tudi muzikalne točke in ples.

»Slovaška Filharmonija«

ne bo koncertirala začetkom novembra, ampak bo priredila svojo koncertno turnejo po Jugoslaviji šele začetkom decembra, in odpade radi tega tudi v Mariboru njen na dan 6. nov. javljeni koncert.

Mariborske šole pri češkoslovaški proslavi.

Nedeljske veličastne proslave češkoslovaškega praznika v Mariboru se je udeležila posebno in lepem številu šolska mladina s svojimi učiteljskimi zbori, da izpolni tozadevni odlok ministrstva prosvete, ki ga je naša država sklenila leta 1928. z znano kulturno konvencijo s Češkoslovaško. Glasom te konvencije morajo naše srednje šole s primernimi nagovorji, oz. predavanji podučiti našo mladino o Češkoslovaški na dan čsl. državnega praznika, t. j. 28. oktobra, a po češkoslovaških šolah proslavljajo na ta način naš državni praznik 1. decembra. Nedeljska mariborska slavnost je bila še posebno primerna za ta smoter s svojim skrbno izbranim programom, ki je resnično navdušil našo mladino in jo tudi vsestransko podučil o Češkoslovaški. Udeležili pa so se proslave sledeče šole: višji razredi humanistične in realne gimnazije ter celotno državno žensko učiteljske, samostansko žensko učiteljske, drž. moško učiteljske, kakor tudi celotna gozdarska šola in vinarska-sadlarska šola z učiteljskimi zbori. Splošno je bila izražena želja, naj bi se prirejale takšne proslave čsl. drž. praznika za naše dijake redno vsako leto.

»Konec poti«.

Morda najzanimivejša letošnja dramska premijera bo nočoj v mariborskem gledališču, na kar prav posebno opozarjamo. Vprizorila se bo močna in napeta Sherlifova vojna drama »Konec poti« v režiji g. Vl. Skuhlička.

Danjikova ulica 8.

Danjikova ulica je postala slavna po stalnih pretrih in pretrpih tamošnjih prebivalcev v baraki kraljeviča Marka. Tu pač miru ne more biti. Ljubosumnost, dolgi jeziki in zavist so najčese povod preprirov in pretepev nad katerimi se potem zgražajo stanovalci barak. Tako sta se sinoči pograbila med seboj železninar Orgel Rudolf in delavec Rus Nikolaj Kravčenko. Kravčenko je začel najprej grdo zmerjati Orglovo ženo Ido, ker je sunila njegovo hčerkico. To je dalo povod, da je pograbil Orgel za gumijasto cev, Kravčenko pa za čevljarско kladivo. 13 ran na glavi s kladivom prizadelih, ki jih je odnesel Orgel je bila posledica pretepa. Niso pa tako nevarne, ker so mu nudili pomoč le na rešilni postaji.

Svengali E. Haupt d esenza III turek zvečer Velika kavarna.

Aretacije.

Ludvika K. je stražnik z naporom užgal. Kričal je kot pobesnel po ulicah. Dali so mu prisilno prenočišče, danes pa se izgovarja s pijanostjo. — Tudi dve precej elegantni gospodičenci sta morali s stražnikom, ker nista mogli dokazati s čim se preživljata. Na policiji jima niso verjeli vsega in bo morala najbrže ena — ali obe — v bolnišnico.

Zima in glad sta ga prignala.

Kakor smo že poročali, je pred časom pobegnil od matere Ivan Kranjc, ki je bila v skrbh za sinom, da si ne bi končal življenja. Včeraj pa se je vrnil. Taval je po okolici mesta, kakor sam pravi, in ker je pritisnil mraz, je prišel domov, na toplo.

Nogo si je zlomil.

Včeraj popoldne je spodrsnilo na Aleksandrovi cesti v Studencih 49letnemu dimnikarskemu pomočniku Karlu Arzenšku. Padel je tako nesrečno, da si je zlomil desno nogo pod kolenom. Moral je iskati pomoči v bolnišnici.

Stranišče pred kolodvorom.

Odkar je bilo odstranjeno nekdanje nehigijenično stranišče pred glavnim kolodvorom, so posebno jutraj ponesnaženi vsi okoliški koti, celo tudi veže bližnjih hiš. Bilo bi tedaj nujno potrebno, da bi se postavilo novo, moderno javno stranišče, kakor je bilo projektirano. Tudi železniška uprava bo morala uvideti to potrebo in se sporazumeti z mestno občino, posebno še sedaj, ko se bo gradila carinska pošta.

(Mariborsko gledališče

REPERTOAR.

Torek, 27. oktobra ob 20. uri »Konec poti«. Premijera.
Sreda, 28. oktobra. Zaprto.
Četrtek, 29. oktobra ob 20. uri »Mayerling«. Ab. A.
Petek, 30. oktobra. Zaprto.
Sobota, 31. oktobra ob 20. uri »Zemlja smehljaja« ab. B.
Nedelja, 1. novembra ob 20. uri: »Cirkuska princesa«. Prvič v sezoni.

»Cirkuska princesa«, ognjevita in zabavna Kalmanova opereta, ki je bila nedvomno najboljša operetna uprizoritev lanske sezone ter je tudi radi svoje razkošne opreme izredno ugajala, se bo ponovila tudi v letošnji sezoni, kar bo občinstvo gotovo pozdravilo. Prva njena letošnja uprizoritev bo že to nedeljo, na praznik Vseh svetih ob 20. uri.

Iz gledališča. V četrtek, 29. oktobra, se bo ponovila zgodovinska drama »Mayerling«, ki je pri vseh svojih dosedanjih uprizoritvah privabila izredno mnogo občinstva. — »Zemlja smehljaja«, Leharjeva divna opereta, ki so bile doslej vse njene predstave razprodane, se bo ponovila v soboto, 31. tm. za ab. B.

Zborovanje učiteljev sreskega društva Slov. Bistrica.

V soboto je imelo v tem šolskem letu slovenjebistriško učiteljsko društvo svoje prvo zborovanje, ki je bilo obenem zvezano tudi z občnim zborom. Otvoril ga je predsednik Miloš Tajnik in uvodoma pozdravil zlasti novopristopivša člana Miklavca Franca in Grošl Lidijo, ki sta prišla k nam iz Marenberga. Čestital je tudi g. Tončič iz Pohorja, ki se je pred kratkim poročil.

Za tem uvodnim pozdravom se je prešlo k obširnemu dnevnemu redu. Zlasti se je mnogo nakopičilo dopisov, med katerimi naj navedemo le onega glede reorganizacije učit. pevskega zbora. Na poziv tov. Bratuša, ki snue v Mariboru drugi centralni pevski zbor s sedežem v Mariboru, se je k temu priglasilo tudi nekaj učiteljstva iz našega sreskega društva. Po izčrpnem poročilu o banovinski in državni skupščini, se je vršil občni zbor.

Po točnih poročilih tajnika, blagajničarke in ostalih funkcionarjev, se je izvršila v smislu pravil JUU formalna likvidacija in zopetna ustanovitev društva, ki se po novem imenuje JUU v Beogradu, sresko društvo Slov. Bistrica. Za tem so bili izvoljeni v upravni odbor Tajnik (predsednik) Janžekovič (podpredsednik), Stopar (tajnik), Kristan (namestnik), Rismal (blagajničarka) ter Zivke J., Logar Franjo in Franja, Varl, Reiner in Strigl (odborniki). V nadzorni odbor pa Feigl (predsednica), Vendramin Krajnc in Kopriva. Letna članarina se določi na 160 Din, za poročene učitelje pa 90 Din. Prihodnje zborovanje bo decembra na Pragerskem, kjer se bo med drugim razpravljalo tudi o proslavi 60. letnice društva, ki ga doleti ta čast leta 1932, 10. aprila.

Rdeči križ na Pobrežju.

Krajevni odbor Rdečega križa na Pobrežju priredi v soboto, dne 31. oktobra ob 20. uri zvečer v dvorani g. Renčljna gledališko predstavo. Uprizorila se bo časi primerna žaloigra »Domen«. Ker je čisti dobiček namenjen za prireditve letošnje šolske božičnice, vabi odbor celjeno občinstvo na obilen poset.

Uvoz perutnine v Avstrijo.

Na svojo vlogo za odpravo ovir pri uvozu perutnine v Avstrijo je prejela Zbornica za TOI od kr. poslanstva na Dunaju sporočilo, da se tč. 4. zaključnega protokola k postoječemu sporazumu o živalskih kugah med našo državo in republiko Avstrijo v avstrijskem zveznem ministrstvu za poljedelstvo in šumarstvo tolači tako, da se sme brez dovoljenja uvažati samo živa perutnina, ki je namenjena za takojšnji zakol, ona pa, ki se namerava v avstrijskih pitliščih še pitati, je smatrati za živali, ki so namenjene za posebne gospodarske svrhe in za katere velja določba tč. 3. odst. 2 t. j. posebno dopustilo (Einfuhrerlaubnis).

Licitacija.

Na mariborski carinarnici bo jutri, v sredo ob 9. uri dopoldne licitacija razkošnega trgovskega blaga.

Drobiž s Tezna

Občinske zadeve. Kr. šol. odbor je predložil proračun za leto 1932 v znesku 86.033 Din, torej za 4.373 Din višji od proračuna za leto 1931. Najvišja postavka znaša 44.864 Din, in sicer za amortizacijo in obrestovanje najetega posojila za prizidek šolske zgradbe in notranjo opremo.

Sokolsko društvo. Prosvetni odsek Sokola nam je preskrbel dvoje predavanj. Prvo je bilo v soboto, dne 24. oktobra ob 19. uri v osnovni šoli. Predaval je br. prof. Kenda iz Maribora o predmetu Sokolstvo in država. Govornik je prejel za svoje temeljito predavanje zaslužen pohvalo in videli smo, da so njegove prepričevalne besede o ljubezni do države padle na plodovitna tla. Pri predavanju je bila navzoča zlasti številna mlada, kateri so v prvi vrsti namenjena taka predavanja. Drugo predavanje bo v soboto, dne 15. novembra ob isti uri tudi v osnovni šoli. Tokrat bo predaval župni prosvetar br. Lindner o temi: »Tyrš in njegova misel.« Želimo, da bi bilo tudi to predavanje prav dobro obiskano.

Občinski zbor Skupne obrtne zadruge okrožja Maribor. V nedeljo dopoldan je bil v gostilni Žohar na Tržaški cesti občinski zbor Skupne obrtne zadruge okrožja Maribor na Teznu. Občnemu zboru je prisostvovala okoli 100 članov, ki so z zanimanjem sledili poročilu svojega marljivega načelnika g. Josipa Šabedra, krojaškega mojstra na Teznu, ki je podal zanimivo sliko o delovanju Zadruga za splošen procvit obrtništva.

Volilno gibanje. Zanimanje za volitve je v zadnjem času zelo živahno. Pojavili so se prvi letaki srezkega kandidata dr. Miloša Vauhnikarja, ki ima pri naših volilcih mnogo zaupanja. V sredo, dne 28. tm. ob 7. uri zvečer bo v gostilni Felič prvi shod, na katerem se bo predstavil volilcem imenovani srezki kandidat. O pomenu volitev pa bo govoril naš znani prosvetni delavec dr. Maks Kovačič iz Maribora. Volilci, ki hočete slišati resnico o današnjem položaju v državi, kakor tudi o pomenu sedanjih volitev, pridite na shod!

Novice iz Ruš

Ružani in nova šola. Kakor povsod, se tudi pri nas naudejo ljudje, ki niso nikoli in z ničemer zadovoljni. Tako je tudi sedaj prigradom dograditve naše nove moderne šole. Naši konzervativci so mnenja, da moramo biti z vsem onim, s čimer so bili zadovoljni naši stari očetje, tudi mi, da je škoda milijonov itd. Mi ostali, ki smo v večini, pa smatramo za prirodno, da je treba hoditi s časom in storiti ono, kar od nas sedanjost zahteva. Ako bi v Rušah ne bilo tvornice za dušik, bi stara šola zadostovala. Zoper obstoj tovarne pa ni v Rušah menda nobenega pametno mislečega človeka. Treba je pa še vsakomur vedeti, da plača tvornica dušika 65% vseh občinskih davkov in bo torej v istem razmerju odplačevala tudi dolgove za šolo.

Naša električna razsvetljava sicer ni takšna, kakršno bi si marsikateri izmed nas želel, toda upoštevajoč okolnosti v katerih smo, moramo biti zadovoljni s tem kar je. Ne ugaja nam pa dejstvo, da se odlagajo za bodočnost takšne stvari, ki se lahko izvrše takoj. Od tvornice za dušik pa do hiše gospoda Lakošeta ne gori nobena luč. Ker je omenjena cesta precej prometna, apeliramo na merodajne činitele, da se cesta čimprej dostojno razsvetli.

Sreča v nesreči. V četrtek dne 22. tm. so bili občinski delavci zaposleni pri popravilu občinske javne tehnične. Okoli se je nabralo nekaj radovednežev, med katerimi je bil tudi A. Z. Ker je stal v neposredni bližini jame, mu je naenkrat spodrsnilo, da se je prekucnil vanjo. Toda razen lažjih udarcev in umazanih hlač ni bilo nič hujšega.

Gledališče in godba. Gledališki oder bralnega društva pripravlja »Švejska«, delo znanega češkega pisatelja. Glavna vloga je poverjena gospodu Sorniku našemu odličnemu igralcu in komiku.

Po zaslugi našega vrliga zdravnika gospoda dr. Zorca in nekaterih drugih vnetih ljubiteljev glasbe deluje v Rušah že delj časa glasbeni orkester. Sedaj se pripravlja na javni koncert, katerega mi prirediti v dvorani Sokolskega doma.

Dr. Vladimir Travner.

Kolonijalna razstava v Parizu

Nasproti se dviga paviljon Ekvatorialne Afrike v podobi ogromne 20 m visoke granate. Take so hiše prebivalcev teh pokrajin. Okoli paviljona je galerija z domačimi dekoracijami, ki spominjajo nekoliko na našo moderno slikarstvo. Še pred par desetletji je bilo to ozemlje, veliko kakor pet Francij, skoraj neznano in zapuščeno. Številni čarovniki in poglavarji plemen so izžemali nesrečno ljudstvo. Tudi so razsajale strašne tropične bolezni. Sedaj so zrastle tam cvetoče evropske naselbine kakor metropola francoskega Konga Brazzaville, pristanišče Pointe-Noire, Fort-Lamy ob Čadskem jezeru itd. Ekvatorialna Afrika je domovina neizmernih tropičnih pragozdov. Zato vidimo tu tudi dve debli znamenitega drevesa okoumé. Eno (dolgo 4 m in široko 1.50 m) tehta 7500 kg; drugo (še večje) pa 8000 kg.

Pred nami se blešče beli minareti in kupole. Smo v Severni Afriki. Stopimo naprej v sijajno palačo guvernerja (palais de la Régence) v Tunisu. V odkritem dvorišču s stebri šumi voda iz mramornatega vodnjaka. Obdajajo ga oranžna drevesa. V častni dvorani so številne skulpture, v drugih prostorih pa diorame, slike in razni predmeti, ki pričajo o bogastvu dežele. V bližini je mal s stebri obdan trg Souk el Barka. Tu so prodajali nekoč trgovci živo človeško biago. V ulicah so številne male prodajalne (souks), kjer prodajajo domačini dišave, mazila, blazine, zlato in preproge iz Kairouana. 32 m dolga in 7 m visoka diorama kaže pogled na glavno mesto s stoterimi stolpi in kupolami. V drugih skioptičnih slikah vidimo palačo beja, ulice in ostanke Kartagine — Zakladnica Francije je Alžir. Dežela pridela letno 10 milj. kvintalov žita, 14 milj. hl vina, 15 milj. hl oliv, za 50 milj. fr. obdelanega lesa in za 250 milj. fr. raznih rud in kovin. Zato ima razstava — nameščena v posnetku mošeje — pretežno gospodarskotrgovski značaj. Slike, panorame in drugi razstavljeni predmeti govore o poljedelstvu, vinogradništvu, lesni produkciji in rudarstvu. Vidimo pa tudi pokrajinske slike (Saharo, Hoggar i. dr.). Poseben oddenek je posvečen domači islamski obrti in umetnosti, predvsem nakitu in preprogam.

Izza 20 let je sultanat Maroko francoska vazalna država. Ta leta so tudi doba procvita in blagostanja. To dokazuje razstava nameščena v paviljonih, ki kažejo tipični značaj maroških hiš in svetišč. Zmagi orožja je sledila zmaga kulture. Kmet, trgovec, urodnik, učitelj in zdravnik so dovršili delo vojaka. Ta razvoj kaže prvi paviljon. V ostalih zgradbah je sedanji Maroko. V dioramah vidi-

mo mesti Fes in Makareš pokrajine in življenje prebivalcev. Zastopani sta tudi trgovina in obrt. Zgodovinarja bodo zanimali predvsem izkopanine prastarega mesta Volubilis.

Kolonije drugih držav.

Razen Francije so zgradile na razstavi lastne palače in paviljone še Belgija, Italija, Nizozemska, Združene države, Danska in Portugalska. Druge države kakor Velika Britanija, Nemčija, Grška, Perzija, Južna Afrika, Kanada, Argentini in Haiti so zastopane vsaj v Cité des Informations. — Nekak prehod med francoskimi in tujimi kolonijami oz. državami tvorijo paviljoni suezke družbe, Palestine (pod angleškim mandatom) in levantskih držav (pod francoskim mandatom), ki imajo mednarodni značaj.

Suez, Palestina in Sirija! Prastara zibelka človeškega rodu in kulture! Hetiti, Sumerijci, Egipčani, Feničani, Moabiti, Izraelci, Asirci, Babilonci, Perzijci, Grki, Rimljani, Arabci, Selčuki, evropski križarji, Turki in še mnogi drugi narodi raznih ras, ver, jezikov in kultur so bivali tu in zapustili tisoče in tisoče spomenikov. Tem spominom predvsem so posvečeni paviljoni. Staroegipčansko svetišče s sfingo, pa tudi s spomenikom genialnega F. Lessepsa, zgraditeljem prekopa, ki veže sedaj Evropo, Azijo, Afriko in Avstralijo — to je suezski paviljon. Palestina, trikrat — Židom, kristjanom in mohamedancem — sveta dežela, Odrsenikova domovina — koliko spominov se zbija potniku v tvoji priprosti kubični zgradbi! — Hetitski lev, sarkofag feničanskega kralja Ahirama, nazorne slike nekdanjega središča Adonijevega kulta prastarega Byblosa, mogočnih razvalin Palmyre, prestolice kraljice Zenobije, svetišča nepremagljivega solčnega boga v Baalbeku in Damaska, najstarejšega mesta sveta — to so glavne zgodovinske znamenitosti paviljona sirske federacije (Velikega Libanona, Damaska, Alepa z ozemljem Alauitov in Haurana). Sedaj je Sirija ena najvažnejših turističnih dežel sveta. Sijana je zemljepisna lega na meji treh kontinentov, brezhibne so prometne zveze in mlo je podnebje. Vrhtega nudi dežela nebroj znamenitosti vseh vrst. Tudi to spričuje razstava.

V zgradbah, ki sličejo gigantskim senikom se nahaja vzorno urejena razstava Belgiskega Konga, ki dokazuje silni gospodarski (poljedelski, trgovski in rudarski) pomen ogromne kolonije z 2 milj. km² in 8 milj. prebivalcev. Pomembna je tudi razstava raznih prosvetnih in znanstvenih zavodov dežele.

(Nadaljevanje sledi.)

Od Soče in Jadrana

Otroke spravljajo fašistični voditelji v balistično organizacijo tudi z obljubo, da bo otrok dobro preskrbljen iz organizacijskih podpornih sredstev v slučaju, da se kot balista ponesreči. Na Dobrovem v Brdih je zadela balista Frana Rusjana nezgoda, vsled katere ostane pohabljen in nesposoben za vsako delo. Starši so se prijavili takoj pri pokrajinskem fašističnem vodstvu v Gorici za preskrbo ponesrečenega sinčka. Silno dolgo je trajalo, predno se je rešila ta zadeva v Rimu. Dovoljena je izredna podpora 7500 lir, ki pa se izplača šele, ko doseže deček svoje 21. leto, pa tudi takrat samo, ako ne bo proti njemu in njegovim staršem nikake pritožbe v političnem in moralnem pogledu. Z otrokovo nesrečo težko prizadeti starši so bili razočarani, ko se jim je naznanilo, kako misli fašistična organizacija preskrbeti njihovega Frančka. Težko, če bo otrok živel do 21. leta in če ga dočaka, se lahko dobi izgovor za odklonitev podpore. Nesrečni otrok bo v Brdih bridek spomin na fašistično balistično organizacijo in njeno varanje staršev in otrok.

Goriški fašistični konzul Avenanti je lačen slovenske zemlje. Ko so bile pripele nedavno v Gorico skupine italijanskih bojnikov iz prošle vojne, je izdal Avenanti manifest, v katerem pravi:

»Gorica čaka potrpečljivo... Misija Gorice je končana z njeno odrešitvijo. Gorica je in ostane italijanski dragulj, vdelan med Furlanijo in Kras, ki veli s svojimi nepreahodno nagromadenimi pokopališči in s pošteno voljo svojih živih fašistov, da je bodočnost vedno onstran doseženega cilja...«

V Idriji je umrl avangvardist Ivan Pivk. Pogreba so se udeležile vse fašistične organizacije in zastopniki vseh oblasti. Krsta je bila ovita z italijansko trobojnico. Fašisti hvalijo pokojnika, kako je bil zvesto udan organizaciji in kako je izgovarjal na bolniški postelji z nepopisnim spoštovanjem Ducejevo ime. Stavijo ga idrijski mladini za vzgled, ki naj bi pomagal streti vsak odpor proti fašizmu.

Na tržaški prefekturi se ukvarjajo brez prestanka s poitalijančevanjem priimkov. Tudi dni je dobilo 13 čokov nov priimek Zocchi, 22 Grmekov bo imelo odslej priimek Germani, Gorjanc je postal Goriano, Škapin Scabini, Bole Bolle, Rožanc Roman, Gaber Gabelli, Kokalj Cocchi, Herzog Duchini, Bekar Beccherini, Dvořak Dorsani.

Pulskemu prefektu Foschiju so predložili senator Chersi (Križanec) in Ma-

Novo kolo — nova sreča!

Srečke državne razredne loterije za I. razred 23. kola so ravnokar prispele. Bogata izbira celih, polovičk in četrtink. Noben denaj ne zamudi si zasigurati srečo! Dobite jih v upravi »JUTRA« in »VEČERNIKA« v Mariboru, Aleksandr. c. 13

racchi (Mrak) in fašistični pokrajinski tajnik Relli (Ražem) spomenico s podrobnimi podatki o sedanjem gospodarskem položaju istrskih seljakov. Prefekt pojde s to spomenico v Rim k vladnemu načelniku. Gospodarski veščaki so že pred leti ugotovili, da more rešiti istrskega seljaka edino izredna pomoč. Te ni bilo in tako so morali lani na kongresu istrskih seljakov v Poreču ugotoviti, da so zadnje slabe letine privedle vse gospodarstvo Istre v izredno kritičen položaj in da so davčna bremena, ki jih nosi poljedelec, z ozirom na sedanje njegovo gospodarsko stanje naravnost katastrofalna. Nedavno je izvajal »Piccolo«, da se istrskemu poljedelcu sploh ne da več pomagati. Obupen je sedanji gospodarski položaj istrskih seljakov ali popolnoma v skladu s kolonizacijsko politiko. Iz Rima se pričakujejo navodila za odkup zadolženih, na prodaj stavljenih kmetij, ki jih je ogromno posebno v južni Istri, v prilog italijanskim priseljencem. Domači seljaki bodo ali koloni na grudi svojih prednikov ali pa odidejo v svet s trebuhom za kruhom...

Sport

Nova uprava Zbora nogometnih sodnikov.

Na občnem zboru ZNS, ki se je vršil v nedeljo v Beogradu je bila izvoljena naslednja nova uprava ZNS: predsednik g. Teofanovič, podpredsednik g. Petkovič, tajnik g. Popović; odborniki gg. Ružič, Ames, Goranič, Hristič, Pepič in Paramos. Nadzorni odbor; dr. Goranič, Vasiljevič, Obučina.

Romunija je osvojila Balkanski pokal.

Po nedeljski tekmi Grčija-Bolgarska, ki je končala z zmago Bolgarije 2:1 je stanje tabele v tekmovalju za Balkanski pokal sledeče: 1. Rumunija 8 točk; 2. Jugoslavija 6 točk; 3. Grčija 4 točke in 4. Bolgrija 4 točke.

Mariborski smučarski klub

obvešča svoje člane, da se vrši 1. redni občni zbor v četrtek, dne 29. tm. ob 20. uri v hotelu pri Zamorcu.

Srednješolci in zimski sport.

Ministrstvo prosvete je dovolilo na intervencijo zimsko-sportnega saveza, srednješolcem startanje pri zimsko-sportnih tekmah, kar jim je bilo doslej zabranjeno.

Schmeling:Sharkey.

Borba za svetovno prvenstvo v boksu med dosedanjim svetovnim prvakom Schmelingom in bivšim prvakom Sharkeyem se bo vršila v mesecu juniju 1932 v Newyorku.

Tilden porazil Koželuha.

V Parizu je zmagal Tilden nad Koželuhom s 6:3, 6:2, 7:5. Burke pa je premagal Hunterja s 6:3, 6:4.

Prodaja zlata v Franciji

Iz Pariza javljajo o zanimivem dokazu psihoze, ki se je polastila ljudskih množic tudi v Franciji, najbogatejši državi Evrope. Pri okenih-ondotnih bank se pojavljajo ljudje, ki prinašajo velikanske šope bankovcev in prosijo, če jih morejo zamienjati za zlato v kosih. Banke jim seveda rade vstrežejo in so na ta način prodale precej zlatih kep. Za vsakih 215.500 frankov dobi imejitelj te vsote kepo zlata, ki je težka 12 kg in pol. V manjših kepih se tudi dogaja, da kupujejo zlato v kepih po 12.50 kg ljudje skupno ter si ga potem razdeljujejo na manjše kose.

Dr. O. Haunig.

Dva soseda

Povest iz preteklega stoletja.

Nemirno sem se premetaval po ležišču, nazadnje sem vsled utrujenosti vendarle zaspal. Toda to spanje je bilo šele prava muka.

Zrl sem v blede obraz umorjenega, strašno me je gledal ter mi grozil s povzdignjenim prstom. Vedno bližje je prihajal, umikal sem se mu, dokler sem mogel, nazadnje zakričim, padel sem na tla ter se pri tem zbudil. Napočila je že jutranja zora.

Toda kaj je to? Ali ne trka nekdo na vežna vrata? Kdo bi mogel biti v tako zgodnji uri? Urno skrijem tujčevo listnico, kakor sem v prvi sili mogel, nato pa se podam h hišnim durim.

»Kdo je?«, vprašam z negotovim glasom.

»Odprite,« slišim močan glas zunaj.

O Bog, orožniki so! Spoznal sem stražmoštrov glas. Že me imajo, zgubljen sem!

Ta misel me je najprej prešinila.

»Hitro, hitro, odprite že vendar,« veli stražmošter z naglasom, ki mu sicer ni bil navaden.

»Saj že odklepam,« rečem in s tresočimi rokami odprem vrata.

V vežo sta stopila oba orožnika. Šibila so se mi kolena in bil sem v obrazu ves blede, kajti komandir me ostro pogleda in pravi:

»Slabo izgledate, kaj pa je bilo?«

»Celo noč ni bilo miru, vedno so šli mimo ljudje, da ni bilo nič spanja.«

»Ravno zaradi tega prideva,« »Kaj se je zgodilo,« sem pral ves omanjen in sapa mi je zastajala strahu. Bil je strašen trenutek. Toda komandir ni zapazil moje zadrege, in je pripovedoval: »V trgu se je zgodila večja tatvina denarja, na sumu je človek, ki je bil v tisti družbi in je potem izginil.«

Orožnik je storilca natančno popisal ter vprašal, če bi se bil včeraj zvečer mudil kakšen tak človek pri meni.

Odvalil se mi je kamen od srca in dobil sem zopet duševno ravnotežje.

Ko sem vse popisal, kakšni ljudje so bili tukaj, sta orožnika odšla. Da o neznanem tujcu nisem ničesar omenil, je bilo razumeno.

Čestnik se je potegnil z roko čez čelo ter segel

globoko po sapo. Bilo je videti, da ga je pripovedovanje zelo zmučilo.

»Povedati moram vse,« je rekel, pogledal navzgor v oči, ki so stali blede od utisa vsega, kar je bolnik ravnokar priznal.

»Skrbno sem zabrisal vse sledove,« nadaljuje Čestnik, »vse stvari, ki jih je imel umorjeni, uničil, ne da bi kdo to opazil. Vlekel sem na ušesa, če se kaj govori o tem, da je neki kupec izginil neznano kam, toda ni bilo nobenega glasu in tudi nikdo ni vprašal po takem človeku. Le, če so prišli orožniki k meni službeno, me je vedno spreletelo, češ, zdaj pridejo po me. Vsakokrat sem se globoko oddahnil, ko so vprašali po čem drugem.«

Skrbi mi je delalo le, kako spraviti kosti iz gnoja na varno. Zvedel sem, da v gnoju truplo hitro segnijo. Toda kosti pa ne, kam naj jih denem, ali jih naj sežgem? To bi se opazilo, lahko kdo pride in ovoha smrad.

Gnoja nisem dal seveda spraviti na njivo, češ, da so še itak dobro gnojene, odložil sem to na drugo jeso.

Ko tako premišljuje, pade mi v glavo: Kaj, ko bi napravil v bližnjem gozdu jamo in tam skril kosti?

In res! Nekega dne sem šel gledat v gozd, našel sem vdolbino, treba je bilo samo malo odkopati prst, nato pa zopet zasuti ter pokriti z listjem in vejami. Tako je vdolbina zopet zravnana.

Sklenjeno, storjeno. Pripravil sem jamo, čez dan sem odpravil gluho dekle na božjo pot na Črno goro z drugimi romarji, kar si je že davno želela. Ko je prišla noč, sem šel odkopavat grob neznanega tujca. Urno sem delal ter tudi kmalu zadel na kosti, ki so postale že čisto gole. S tresočimi rokami jih spravim v vrečo ter zagnem zopet jamo. Previdno gledam okrog. Ugodno je bilo, da je bil gozd onkraj travnika, ki se je razprostiral za mojo hišo.

Prišel sem neopazovan do dotične jame, vzel kosti iz vreče ter jih hitro zakopal, navrh pa naložil vejevja in listja, nazadnje še zasul površino s prstjo, jo potlačil, in končno še zopet nastlal listja. Ker je bilo ravno jeseni, ko je najbolj odpadalo listje, je bilo to mesto kmalu naravno zakrito.

Tako sem bil rešen tega strahu vsaj za nekaj časa.

Toda kmalu so me napadle zopet druge skrbi.

Večkrat mi je šinilo v glavo: Kaj, ko bi pa le kdo našel te kosti? Kaj potem? Gotovo bo uvedena stroga preiskava in lahko se zgodi, da pade sum na me, saj nič dobrega niso govorili sosede o meni, oziroma moji go-

stilni do časa, ko sem se postavil gmotno na noge.

Postal sem zopet nemiren; če sem zagledal orožnike, sem kar prebledel. Čudo le, da se jim moje vedenje ni zdelo sumljivo. Spanje mi je bilo nemirno, dostokrat se mi je sanjalo, da je prišel oni tujec kot koščen mož k moji postelji; z ledeno mrzlimi prsti me je zagrabil za vrat in kričal: ta je umoril mene, peljite ga pred sodnika, da sprejme zaslužen kazni.

Dostokrat sem od straha in v skrajni sili zavpil: Pusti me, beži od mene!

In zbudil sem se mnogokrat o polnočni uri, ko je bilo vse temno okoli mene, a še tedaj se mi je zdelo, da gleda tam iz kota iz mrtvaške glave dvojje žarečih oči na me kakor bi hotela reči: Morilec, kazni ne uideš.

Streslo me je po vsem telesu, pot je obilil moj obraz in skril sem se pod odejo, da bi ne gledal teh strašnih oči.

Da, strašni so bili ti trenutki in nikdo ne ve, kaj sem tedaj trpel.

Kako je bilo pozneje, veste sami.

Ker ni bilo nobenega suma in je umrla tudi moja stara dekla, ki bi mogla biti edina priča, sem se sčasoma nekoliko bolj pomiril. Začel sem zidati in godilo se mi je že prav dobro. Toda božja kazni ni izostala.

Pripovedovalec si je obrisal srage, ki so mu stopile na čelo; ker je bil vidno upešan, mu je dal Dolnik krepke pijače. Hvaležno je pogledal gospodarja, a hitro umaknil pogled, kakor bi se bal tega, kar bo še moral povedati. Čez nekaj časa je zopet povzel besedo.

»Čutil sem se tedaj čisto varnega, silno me je vznemirilo potem, ko so našli kosti tistega tujca. Preživel sem grozne trenutke, saj sem pričakoval vsak čas, da se le kaj izve, in v svoji razburjenosti bi se tedaj gotovo izdal.«

Potihnila je cela zadeva, ker poizvedbe niso mogle ugotoviti kaj določnega. Če je pa kdo kaj namigaval sem ga takoj tožil in tudi vedno zmagal.

Toda umorjeni mi ni dal miru. Neka tajna sila me je gnala večkrat na ono mesto, kjer so bile pokopane kosti in to še ob času, ko grob še ni bil odkrit, kajti prepričati sem se hotel, ali je kraj ostal nedotaknjen.

In kakor bi me prišla neka nevidna moč, se nisem mogel umakniti od mesta. Tajni glas mi je rekel: Proklet boš ves čas svojega življenja, če ne poveš sam, kakšen zločin si izvršil. Že sem mislil večkrat to storiti, a zopet mi je rekel drugi glas:

Neumnež, zakaj bi se izdal sam, da boš obsojen na smrt! Ali si zato umoril tujca? Uživaj, kar si pridobil!

Prodaj 2 postelji z vložki,
1 omaro in 1 štedilnik. Tezno, Jurčičeva ul. 6. 5013

Točilnico z delikatesno trgovino
na najbolj prometni točki Maribora
tako prodaj. Naslov v upravi »Večernika«. 5012

Natakarica
dobi službo takoj. Pogoji: da je pridna, poštena, zanesljiva in zmožna za vsa gostilničarska dela, da govori slovensko in nemško in da poseduje dobra izpričevala. Naslov pove uprava. 4029

Rabljene avto in moto gumi plašče
kupi v vsaki količini mehanična delavnica Justin Gustinčič, Tattenbachova ul. 14. 1566

Ako hočete,
da bodo Vaši ovratniki, ki jih daste v pranje, tako lepi kakor novi, potem jih oddajte samo k Triumfu, Pavel Nedog.

Elektromotorje »Škoda«, 0.25 do 30 kon, sil na skladišču pri Ilič & Tichy, elektrotehnično podjetje Maribor, Slovenska ulica 16. Elektromontaže tovarov in stanovanjskih poslopij. Na zahtevo brezplačne ponudbe.

Iščem prazno sobo
s štedilnikom za eno osebo do zadnega okotja. Naslove je pustiti v upravnistvu »Večernika«. 5008

Brezplačno
dam dotični osebi, katera mi posodi 6.000, dinarjev opremljeno ali prazno sobo. Naslov v upravi »Večernika«. 5009

Iščem poštenega delavca
kot sostanovalca. Fideršek, Koroška c. št. 74. 5010

Soba in črkoslikanje,
vedno najnovejši vzorci na razpolago izvršuje poceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ulica 3 za kavarno »Astorija«. X

Abonente
sprejemem na dobro in ceneno hrano po Din 15.—. Restavracija Mariborski dvor. Oddam tudi nekaj mesečnih sob. 4042

Dve prazni sobi
oddam takoj mirnemu zakonskemu paru brez otrok. Samostanska 17. 5002

Dva pisalna stroja in pohištvo za pisarno

ceneno na prodaj. Ponudbe z navedbo cen pod šifro »WK 529« na Jugosl. Rudolf Mosse, d. d., Zagreb, Jelačićev trg. 5.

Blago

za obleke in plašče v veliki izbiri pri

J. N. Šoštarčič-u
Maribor, Aleksandrova 13

Inserirajte

v
»Večerniku«

Za vseh mrtvih dan

kakor tudi za vsako drugo priliko. Največja izbira raznega cvetja, v lončkih in rezano — krizanteme, sveži in umetni venci, okraske za grobove, (križi, šopki itd.). Aranžmani v najmodernejši izdelavi. Cene kakor v vrtnariji.

Cvetlični salon Džamonja,
GOSPOSKA ULICA 37. 4026

Radi zmanjšanja zaloge do 15. XI.
velika odprodaja
raznih predmetov z 20% popustom
Cene so na vseh predmetih razvidne! — Krijte svoje božične potrebe že pri sedanjem ugodnem nakupu.
FRANC KORMANN - MARIBOR
GOSPOSKA ULICA 3

Brez posebnega obvestila.
Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem javljamo žalostno vest, da je gospod
Rajko Cvirn
vpokojeni višji upravitelj splošne bolnice v Mariboru,
danes ob pol 6. uri zjutraj v 64. letu starosti, mirno v Gospodu zaspal. 5010
Pogreb blagega pokojnika bo v četrtek, dne 29. oktobra ob 15. uri iz mrtvašnice splošne bolnice na mestno pokopališče v Pobrežju.
Sv. maša zadušnica se bo brala v petek, dne 30. oktobra ob 7. uri zjutraj v magdalenski cerkvi.
Maribor—Stoparce, dne 27. oktobra 1931.
Franciška Cvirn, nadučiteljeva vdova, mati; Franjo Cvirn, podpolk. v p., brat; Matilda Cvirn, sestra vsi ostali sorodniki